

fit: qd eim cu sine quo oia nihil: sed tu plus miseris: & nullo pntentis: & mi incoprehensibilis. C. Quid nempe cuius res pntentis: quam esse fuit: Quid cuius in incoprehensibilis: quam esse oim: Sane esse oim dixerim deum: no quia illa sunt qd est ille: sed qd ex ipso & p ipsum & in ipso sunt oia. Est ergo oim qd facta sunt ipse factor coru: sed causa le no materiale. Tali pnde modo dignat illa maiestas suis esse creatoris oib: qd e sum: animantib: aut qd uiuat. Porro rone uertibus lux: recte uero uertib: uirt: uincetibus glia. Et in his oio: creadis, gubernadis, administradis, mouedis, pmoedis, inouadis, firmadis: nullis corporis idger instrumentis: q oia solo uerbo & corpa creant & spūs. Aie corpibus & corporeis egēt sensib: p q sibi i uice innotescant & ualeat. At no ita oportet deo cui de sola uoluntate celeris suppetit efficiētia: rā creadis reb: quam ordinadis put uoluerit. Valer aut uult: quātū uult: & absq corpali officio obsequione mēbroū. Quid ad intue dā qd codidit ipse putas sibi requirat corporei sensus aditū torū. Nihil oim oim latet aut effugit lucē ubiq: pntē nec tamen ut agnoscat aliqd necessariū habet renūctantis sensus ministeriū. nec solū uniuersa noicit sine corpore: sed & innotescit mēdis corde sine corpore. Dico aut idē lat: ut plani fiat. Sed forte qd sinēdā tā fermōnis angustia no admittit: consiliū magis est in castrum differamus.

Ioan. 11.

De quatuor generibus spirituum: uidelicet dei, angeli, hominis, & pecoris.

Sermo. V. D. Quatuor spirituum genera nota sunt uobis: peccatoris, nostri, angelicus: & qui condidit istos. No est eis oibus cui sine ppter alium sine ppter utriq: necessariū corpus no sit corpus: sicut uero: excepto dūtaxat illo cui oia tā corporalia quam spūalia creatura merito cōstret & dicit: deo meo es tu qm bonorū meorū no egēs. Et primū qd ita corpora

Roma. 1. re egere cōstat: ut nec subsistere absq: illo utiq: possit. Si mul qppe & uiuificare desinit & uiuere ille spūs qm morit pecus. Verū nos uiuim: qd post corp: sed ad ea qb: beate uiuim nullus nobis accessus patet nisi per corpus. Semel rat hoc q dicebat. Inuisibilia dei p ea q facta sunt intellecta cōspiciuntur. Ipsi siquidē que facta sunt: idē corporalia & uisibilia ita no nisi p corporis instrumentū sensa in nostra uisibilia ueniūt. Habet ergo necessariū corpus spūalis creatura q nos sumus: sine quo nimirū nequaquam illam scientiā assequitur: quā solā accepit pgradū ad ea de quorū fit cognitio beata. Hic si mihi obicitur de paruulis regerentis: q absq: scientia rerū corporaliū exēcutes de corpore ad beatā uitā nihilominus transire credant breuiter p̄ideo: hoc illis cōferre gratiam no natura. Et quid ad me de miraculo dei: qui de naturalibus differo. Tam q & sup cēlestes spūs opus corpibus habeant: illa maxime certos nos faciat uera & uere diuina sua. Nomen omnes (ait) ad ministratoriū spūitus sunt: missi in ministerium ppter eos qui hereditate capiūt salutis: Quonā ergo modo implēt ministeriū suū absq: corpore: p̄sertim apud uiuētes i corpore Deniq: non est discurrere nec de loco ad locū trāsire nisi corporū: qd frequenter angelos facere tā idubitata quā nota pbat auctoritas. Hinc est qd uisū sunt patrib: & ad eos intrauerūt & māducauerūt: & pedes lauerunt. Ita superioriorē spūs p̄p̄ris corporibus egēt: sed tñ qb: tuēt no etiā inueni. At pec: qd ex debito seruitutis & ad uisū tantū rēporaliū corporaliūq: necessitatū inuādo seruit: ideo qd ille spūs & cū tpe trāsit & cum corpore deficit. Seruus qppe no manet in domo in aeternū: licet quibū eo utunt oem usum huius spūalis seruitutis ad questū referat aeternorū. Angelus uero curat fatigatq: in libertate spūs administrare officii pietatis: futurorū bonorū p̄mptum mortalibus alacritēq: ministrū sese exhibens: ut potē suis in aeternū futuris ciuib: & coheredib: sp̄ncipaliter cōmūdatatis. Ille ergo ut iure seruiat: iste ut pie subueniat: ambo pcul dubio suis corpib: egēt ut inueni. Nā in quo sp̄s eis inuenitur no uidēo: ad profectū dūtaxat aeternitatis. C Irratio

Hebr. 1.

Ioan. 8.

nalis nepe spūs est corpus: ut corpus? & ipse hauriat: nūquid in eo usq: inuāt corpore suo ut p corpora & sensibilia q p illud sentit: etiā ad spiritalia & intelligibilia p̄cedēdo ptingat. Ad qm capēdēda p suo corpali rēporaliq: obsequio noscūt inuare illos q oem usum rerū tēporaliū ad fructū trāsferūt aeternū: ut res hoc modo tāquā no uerēs. Porrō autē sup cēlestes spūs absq: adiutorio corporis & absq: in uisibilib: q p corpus sentit: sola p̄fectū sua uicinitate ac uacuitate naturae sufficit apprehendere summa & intima penetrare. An no hoc apls in ceteris qd cū dicitur: Inuisibilia dei p ea q facta sunt intellecta cōspiciuntur: adiecit protinus: creatura mūdī: Nimirū quonā a creatura celi no ita. Quo enim is inuolūt: carne & terra: inco la spūs ex cōsideratione sensibilib: p̄ficiēs gradatim quodammodo paulatimq: nitit p̄uenire: eo ille cēlestū habitator ingenta subtilitate ac subtilitate sua i oī uelocitate facilitateq: p̄tingit: nullo utiq: sensu corpore admittit: cūlo saluus: nullo corporei membri adiutus officio: cū corpore cūscitūq: rei informatus inuitū. Cur enim inter corpa spiritalia seruit sensus qm in libro uitae & absq: cōtradictōe legit & absq: difficultate intelligit. Cur in sudore uult: sui labore extutere grana de paleis de uuis una & de amurca oleū: q ex oib: fatis abidēq: ad manū habet. Quis mēdēt uisū suū p domos alienas: in sua abidans panibus: Quis puteum fodere curet & in terra uiscerib: uenas aquarum cū labore rimari: cui uolūt affatim aquas limpidas fons uitus emanat: Nec brut: ergo nec angelus spūs ad ea capēdēda que beatā spiritalia facit creaturā: suis uolō modo corp: adiuantis ille quidē pro in nata soliditate no capēs: iste uero pro excellentioris glie p̄rogatiua no idigēs. Porrō hoīspm q mēditū quēdā iter supnū & ismū tenet locū usq: ad ead ad utriq: necessariū habere corp: manifestū est: ut absq: eo nec ipse proficere nec alteri p̄des possit. Nā ut taceā mēbra cetera corporis officia: membrorū: quonā no q̄o aut sine lingua in struis audientem: aut sine auribus percipis inuētentem. Itaq: cum absq: corpore admittit nullo nec bestialis spiritus seruilis conditio solueri debuit: nec spiritalia cēlestisq: creatura implere ministeriū pietatis: nec rationalis aīa tam p̄ximo quam etiā sibi sufficit cōsulerē ad saluē: reliquet oem creatū spm sine ut inueni sine ut inueni: smul & inueni corporeo prorsus indigere solatio. Quid enim si qua animāta quātū ad usum sui reperant in cōmoda nullisq: apta uisib: hūanarū necessitatē. Prosum p̄fecto uisū & si no uisū: utiliora cordib: inueniū quā uisū utentū corpibus esse possent. Et si nocua & si etiā perniciosa temporalū hoīm cōstet esse salutē: no tñ deest eorū corpib: un de cooperent i bonū his q sed m̄ p̄positū uocati sunt san, cti: & si no cedēdo in cūm aut exhibēdo ministeriū: cetera ingenū exercēdo iuxta eū q utiq: oī utēri ratione p̄sto est cōis disciplinā profectū: quo inuisibilia dei per ea que facta sunt intellecta cōspiciuntur. Nā & diabolus eiusq: satellites cū sit semper eorū maligna inētio: nocere quidē semp cupiūt: sed bonis amulorū quib: dicit: qd uobis nocere poterit si bōi amulatores fueritis: absq: ut possint magis aut p̄sum & nolētēs: cooptantur in bonū bonis. B Ceterū angelica corpa utrimāq: spūs spiritalibus natura lia sint sicut hoibus sua: & sint aīalia sicut hoēs: immortalia tñ q no dum sunt homines. Porrō ipsa corpa mutāt: & uerant in forma & specie qua uolunt, qm apparere uolūt: desantes & solidates ea quātū uolūt: cū in sui ueritate p̄a subtilitate naturae atq: subtilitate suae impalpabilitate sint: & nō oīno iattingibilia uisib: an uero simplicis spiritali substantia subsistēt. corpa cū op̄e sumat: rursū sumq: expleto ope ponāt i eadē qd supra tam materia dīsoluēda uolo ut i me regrats: uident patres de hmoi dīsterta sensisse: nec mihi p̄cipiū est unde aliter uti doceā: & ne scire me fateor. Sed & uictris p̄fectib: no multū cōferre arbitror harū rerū notitiā. Illud autē scitote nullū creatorū spirituum per se nostris mentibus applicari: ut uidelicet nullo mēdēte nostrū sui necorporis instrumentū: ita nobis immiscetur

Roma. 1.

immiscetur

immiscetur & infundatur quo eius participatione docti sine doctores: uel boni sine meliores efficiamur. Nullus angelorū: nulla aīarū hoc modo mihi capabilis est: nulli ego capax. Nec ipsi angeli ite alterum capūt. Sequere stretrū p̄inde prerogatiua hęc summo ac in ceteris rēporaliū spiritū: qui solus cū docet angelū hęc hoīem scientiā infirmitatū: no querit nostrae corporeae auris sicut nec sibi oris. Per se inuident: p se innotescit: pur: capis i puris. Solus nullus indiget: solus & sibi & oibus de sola oīpotenti uolūtate sufficiens. Operat tñ immēsa & innumera p̄ subiectā creaturā corporale siue spūale: sed quasi imperās no quasi mēdicās. En (uerbi grā) q lingua mēa corpale assumptū nūc in opus suū: docere uidelicet uos: cū per se absq: dubio facit: suauis qd id posset: p̄fecto in dūlgētia est: no indigētia. In p̄fectu siquē uestro meritum querit mīditū sibi solatiū. I d̄ipsum sapere opus est oī hoī oporanti bonum: ne forte in se de bonis dūi & no in dño gloriētur. D Et tñ q bonū oporant no uolēs suē hō malus siue angelus malus: & cōstat no fieri ppter eū qd sit per eū: cū p̄des nullū bonū possit inueni. Igis qd dē dispēfatio tantū credita est: sed nescio quō gratius iocūdusū sentimus bonū qd per malū dispensatōe ministrat. Ipsa est ergo causa cur & per malos deo faciat bona bonis: no aut ut opa eorū iudicet in benefactōe. Porrō his que rōne uel sensu carēta sunt multominus deū egere qd dubitet. Sed qm in opus & ipsa cōcurrūt: apparet quā oīa seruatiū ei: cui merito est dicere. Meus est orbis terra. Aut certe quā nouit que: per que cōueniētis fiat. De seruitute corporeae creaturē no efficacā querit sed cōgruētā. Eide deo qd corporū ministeria opportune plerūq: diuini operib: applicent: ut (uerbi grā) pluuie uisificadis seminibus & multiplicadis segetib: & fructib: maturadis: qd p̄prio uelō de corpore facere habet: cui ad nutū indifferētē inuēta corpa celestia atq: terrena obsequi cōstat: planē superfluo haberet futi: q nullū sibi reperit alēnū. Verum si cūta que hoc loco dīceda occurrunt: p̄sentī uelutūm finone cōcludere: sermo modū excedet. & uires forsitan aliquid: propterea que restāt sub alio seruumēte absoluēda principio.

Plal. 49

De summo & in ceteris scripto spiritu qui est deus. Et quomodo misericordia & iudicium dicant peccatoribus. Sermo. VI. A

Sapi. 8.

Precedenti sequens sermo coheret: tenētis ne datū superi: solū sumū & incit cūscitū p̄p̄ris instrumentū siue obsequio no egere. Demus ergo securū uerū solū deo sicut immortalitate: ita & incorporeitate. q solū spiritū inuēta corpa natura ead usq: trāscedat: ut quocūq: corpore in quocūq: ope no indigeat: solo spūali nutu cū uult: ad quecūq: uult agēda cōtētus. Sola igis est (ita nec ppter se nec ppter alium solatio corporei instrumentū opus habet) illa maiestas: cuius oīpotētī arbitrio incūctatē p̄sto est oī opus: omne altū inclinante omne aduerfūm cedite: omne creatū fauet: etiā nullo interueniēte uel subueniēte solatio corporali siue spūali. Docet uel monet sine lingua: p̄bet uel tenet sine manibus: sine pedibus currit: & succurrit p̄erebit. Actū tabat ista. & cū p̄ribus priorib: scēlis: experiebant hoēs fedula bñficia: sed latebat eos beneficū. Ille qd attingēbatā sine usq: ad finē fortiter: sed disponens oīa suauiter no sentiebat ab hoibus. Et gaudebat de bonis dūi: & dominiū sabaoth (eō q cū trāquillitate iudicaret oīa) oīno nesciebat. Ab ipso erant: sed no cū ipso. Per ipm uuebat sed non ipm. Ex ipso sapiebat: sed non ipm: alienati: grati: inconfati. B Hinc demū factū est ut q erant: q uie uebat: q sapiebat: non auctori tribuebat: sed nature ascribere: aut certe (quod in p̄fectis erat) fortune: pprie quoq: idustrie atq: uirtū multū arrogabat. Quāta sibi usurparūt seductorū spūs: quāta soli & lunae data sunt: quāta terris & aquis attributa: quāta etiā manu factis fabricilib: mortalū reputata opibus: herbis: arbu

stis minutissimis uisibilib: seminibus pro numinis de ferebatur. Heu sic hoies perdidērūt & cōmutauerunt glo P̄sa. 105. riam suā in similitudinē uitulū comedētis feniū. Quorum deus miserat: errores de mote umbroso & cōdēso dignāter egrediens: in sole posuit tabernaculū suū. Obtulit car nem sapiētib: carnē per quā dicerēt sapere & spm. Nam dū in carne & per carnē facit opa no carnis sed dei: natura utiq: imperās: superāsq: fortunā: stultā faciens sapiam hoim: demoniūq: debellās: tyramidem: manifestē ipsum se indicat esse per quā eadē & ante fiebat qm fiebat. In carne in quā: & per carnē potētē ac patētē operat: mira: locutus salubria: passus indigna: euidētē ostendit: qd ipse fit qui potētē sed inuisibilitē secula cōdidit: sapiētē reget: benignē p̄teret. Deniq: dū euāgelizat in gra tās: si qua prebet in fidelibus: pro suis crucifixoribus orat: nō me liqdo ipsum se esse declarat qui cum patre suo quo tidie oritī facit sole suū sup bonos & malos: & pluit sup Mat. 9. Iuan. 10. iustos & iniustos: Hoc enim est qd ipse aiebat. Simon factio opa patris mei nolite credere. D En apit os carnis sue: docēs i mote discipulos: qm sileto angelos in cēlestib: docet. En ad tactū corporeae man: curā lepra: fugat cōctas: audit: reparat: lingua muta resoluūt: discipul: prope merfus erigit: & is indubitatē agnoscit cui dixerat logē ante Dauid. Aperite tu manū tuā: & imple oīa tua benedictione. Et item. Aperite te manū tuā: oīa replebitur bonitate. En secus corpales pedes facēs ac pomifēs audit: peccatrix: remittit tibi p̄cā tua: & recognoscit eum de quo ex multis retro rēporib: scriptum legerat. Egre dicit Mat. 9. Abac. 3. diabolus ante pedes eius. Vbi nepe p̄m̄ remittit: sibi pro culdubio diabol: de corde p̄coris expellit. Hinc uisuer salter de cunctis pomitētib: dicit. Nūc iudiciū est mūdī: nūc p̄ncipes huius mūdī enīciet foras: q scilicet hūiliter cōstret remittat deus p̄m̄: & diabolus eū quem in hoīs corde inuālerat amittat principatum. Deniq: ambulat ius per undas carnalib: pedibus: cui necdū came uelutō iam psalmista p̄rechnerat. In mari uia tua: & semite tuae in aqs multis. Quod est: Cōculcas corda tumentia superborū & fluxa desideria carnalium cōprimis: iustificans impios: & superbos humilians. Quod tū qd inuisibilitē fit carnalis non sentit a quo fit. Vnde & subdit. Et uestigia tua no cognoscentur. Hinc rursus pater ad filiūm. Sede: inquit: ad dextris meis: donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorum: hoc est donec oēs qui te contēnēt sine uolūtati subieciā: sine iniustos & miseros: siue uolūtarios & beatos. Itaq: hoc opus suū: qd caro no p̄cipiebat: aīalis quippe hō no percipit ea que sunt spūs dei: opus fuit ut corpora libus pedibus corporaliter incubās: & corporalib: labris pedes eodē deoculās ueniā p̄corū peccatrix perciperet. Sicq: illa mutatio dextere excelli qua mirabilē sed inuisibilitē iustificat impiū: etiā carnalibus innotesceret. B Verum illos spūales pedes dei quos primo loco spūalter osculari p̄uenitē oportet: p̄terire me non oportet. Noui ego curiositate uestra: que nīl sua uoluntate in cūta oīno p̄tereat. Nec uero ducendū cōtēp̄tū nosse: qb: scriptura pedib: tam frequētē deū cōmemorat: nunc quidē stare: ut sibi. Adorabimus in loco ubi steterūt pedes eius: P̄sal. 131. Nunc uero ambulat: ut sibi. Et habitabo in illis & deam: P̄sal. 18. bulabo in eis: nunc etiā currere. Iuxta illud. Exultauit ut gigas ad currentem uia. Si recte aplo usum est: caput xp̄i referre ad deitate: puto & nobis no icōgrue uideri pedes ad hoīem pertinere quorū alterum miam: alterū iudiciū nominem? Nota sunt uobis duo ista uocabula: & de ple risq: scripturā locis ambo pariter si cogitatis occurrit. Quia uero misericordie pedē deus in carne cuius affumpserit: docet epistola ad hebrēos. Tēratū perhibēs per oīa christū pro similitudinē absq: p̄cō ut misericors fieret. Quid illū alterū qui iudiciū nūcupatus est: Nōmē ad hominē a que assumptum: & ipsum pertinere ipse deo homo aperte significat: ubi datā sibi perhibet a patre potēstatē iudiciū facere: qd filius & aquis attributa: quāta etiā manu factis fabricilib: mortalū reputata opibus: herbis: arbu

P̄sa. 144

P̄sa. 103.

Mat. 9.

Abac. 3.

Ioan. 12.

P̄sal. 76.

1. Cor. 2.

P̄sal. 76.

P̄sal. 131.

P̄sal. 18.

Baru. 3.

riatus ex muliere: factus sub lege inuissibilis: emanuel in ter...

Psa. 84.

incarnata dei sapietia (que auro designat) misericordia...

Psa. 24.

& ueritas obuauerunt sibi: denique uniuersae uiae dñi mise...

Psa. 46.

sentis imagine. Merito benepacitum est deo sup timentes...

Psal. 89.

Quis nouit potestate irae tuae, & praetere timore tuo ira...

Psa. 100.

sed misericordia pariter & iudicium cantabo tibi dne. In...

Psal. 70.

atrem non oblitiscar iustificationes illas. Cantabiles mihi...

De amore ardenti quo aia diligit deū. Et de atten...

De amore ardenti quo aia diligit deū. Et de atten...

Ple mihi labore suscito: qui uos spōte puoco ad quæredum...

Cañ. 1.

Osculetur, inquit, me osculo oris sui. Quis dicit sponsa...

nil proprium: nil à se diuim habebitibus. Vna utriusq; haec...

derat ambit. Nō facit prohemium: nō captat beneuolentia...

cañ. 3. quōq; dicit. Quae est illa que ascendit per desertum sicut...

ps. 67. pricipes abscipis cōdimento glutieris. Sicut cū apito psal...

Cañ. 1. & postmodū gloriat. Na & David de quibusdā dicebat deo...

ps. 49. Eccl. 15. Quis dabit mihi per uos d benigū principis peti...

Tho. 12. Probat hoc angelus ita loquens ad Thobiam. Quando ora...

ps. 67. Quis suscitabit me de terra inopem & de stercore eriget...

ps. 137. Non ambigo quin gratatē in palatio colligant que dī...

ps. 87. Ibidem. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

Apoc. 3. Dicit quos non ego sed dñs. Vtina te calidū aut frigidū...

Mat. 18. Heb. 1. Dicit quos non ego sed dñs. Vtina te calidū aut frigidū...

ps. 46. ergo cū celi cātoribus in cōmune dicētes, utpotē cūtes...

sanctorū & domesticū dei psallite sapienter. Cibis in ore...

Ioan. 6. sermōnis quē dixit iesus. Verba quae locutus sum uobis...

Cañ. 3. quōq; dicit. Quae est illa que ascendit per desertum sicut...

ps. 67. pricipes abscipis cōdimento glutieris. Sicut cū apito psal...

ps. 49. Eccl. 15. Quis dabit mihi per uos d benigū principis peti...

ps. 62. ps. 72. Quis suscitabit me de terra inopem & de stercore eriget...

ps. 112. Non ambigo quin gratatē in palatio colligant que dī...

ps. 67. Ibidem. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 137. Non ambigo quin gratatē in palatio colligant que dī...

ps. 87. Ibidem. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 37. Apoc. 3. Dicit quos non ego sed dñs. Vtina te calidū aut frigidū...

Mat. 18. Heb. 1. Dicit quos non ego sed dñs. Vtina te calidū aut frigidū...

ps. 46. ergo cū celi cātoribus in cōmune dicētes, utpotē cūtes...

Quomodo per osculum oris dei significatur spū...

Odie uobis sicut hesternā pmissioe te...

se qui ait. Nemo nouit filiū nisi pater, & nemo nouit pa...

Phil. 4. ore suo: soli illud scilicet referuans patri: sed aliqd minus...

Luc. 10. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 104. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 14. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 17. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 14. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 17. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 14. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 17. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 14. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

ps. 17. Quis dicit sponsa. Quia ipse dicit. Quis dicit sponsa...

Reuelat autē sine dubio p̄ osculū: hoc est per spiritū sc̄m apostolo teste, qui ait. Nobis autē reuelauit de⁹ per spiritū suū. At uerō dando spiritū per quē reuelat: etiam ipsum reuelat: dando reuelat, & reuelando dat. Porro reuelatio que per spiritū sc̄m fit: nō solum illustrat ad agnitionem: sed etiā accendit ad amorem: dicente Paulo. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritū sc̄m qui datus est nobis. Et ideo forsā de his qui cognoscentes deū nō tanquā deū glorificauerūt: nō legi q̄ spiritū sc̄m reuelate cognoscerēt: quia cū cognoscerēt nō amauerūt. Sic quippe habes. Deus enim illis reuelauit. Nec ad iunctum est per spiritū suū: sibi ipse osculū mētē impie usur parent que cōtēta ea que inlat: eam que edificat nō rūt. Deniq; ipse ap̄l̄s dicit per quē cognouerūt. Per ea (sicut) que facta sunt intellecta conspiciuntur. Vnde & constat: quia nec perfecte cognouerunt quem minime dilexerunt. Si enim integre cognouisset bonitatem qua coruū redēptione in carne nasci, & mori uoluit: nō igno rasset. Audi deniq; quid eis de deo reuelatū fuerit. Sem p̄terita (ait) uirtus eius & diuinitas. Vides quia quod sublimitatis quod maiestatis est: in presumptione: spiritū nō deū sed suū imatū sint: q̄ autem uirtus sit & humilis cor deo non intellexerunt. Nec mirum: quia & caput eorum behemoth nihil humile: sed (sicut de eo legitur) omne sublime uidet. Quo contra Dauid non ambulabat in ma Psa. 130. gnis: neq; in marabilibus super se feruntur maiestatis Pro. 25. opprimeret a gloria. Vos quoq; ut caute in arcibus sensu bus pedē figuris memento: semper quod sapiens animo ner. Altiora (inquit) te ne quaesieris, & fortiora te ne scri tatus fueris. In spiritu ambulare in illis, & non in sensu p̄ prio. Doctrina spiritus non curiositatem acuit: sed chari tatem accendit. Merito proinde sp̄s que diligit anima sua in uirtutibus non se uix carnis sensibus credit: nō curiosi tatis hūanā inuilib⁹ ratiocināis acquiescit: sed perit oscu lum: id est spiritū sanctum inuocat: per quem accipiat sc̄m & scientia gustum & gratie condimentum. Et bene scientia que in osculo datur, cum amore recipitur: quia amoris iudiciū osculo est. Scientia ergo que in fat (cū sine charitate sit) nō procedit ex osculo. Sed nec qui zelū dei habent & nō in scientia sibi ualentes arrogēt illū. Vtrūq; enim munus simul fert osculū gratia, & agnitiōis lucē, & deuotiōis pinguedinē. Est quippe sp̄s sapientie & intellectus, qui instat ap̄s ceram portatis & mel habet omnino, & unde accendit lumen scientie, & unde m̄m̄s dat saporem gratie. Neuter ergo se osculū percipisse pu tet: siue qui ueritate intelligit nec diligit: siue qui diligit nec intelligit. Sanē in osculo isto nec error locū habet nec tepor. Quāobrem geminæ gratie sacrosancti osculū susci piendū patet: regione duo labia sua que sp̄s est: intel ligentie rationē: sapientie uoluntatē: ut de pleno osculo glorians mereatur audire. Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te deus in aeternū. Itaq; pater filium osculans plenissime illi arcana suæ diuinitatis: cruciat & spirat suauitatem amoris: scriptura hoc significante: cum ait. Dices dicit cruciat uerbuū. Cui sanē sempiterno singula riterq; beato complexu nulli oīno (ut ita dictum est) crea turæ interesse donat: solo utriusq; spiritu teste ac conscio m̄tē agnitiōis & dilectionis. Quis enim cognouit sen sum dñi: aut quis consistat⁹ eius fuit. C Sed dicit mihi fortasse aliquis. Tibi ergo unde innotuit quod nulli fate ris cognitiū creaturæ? Profecto uirgenitus qui est in sinu patris ipse enarrauit. Enarrauit (dixi) nō mihi misero & indigno: sed planē Ioanni amico spon̄s: cuius hæc uerba sunt. Non solum autem sed & Ioanni euāgelistæ utiq; disci pulo que diligebat iesus. Placita enim fuit deo & anima illius digna profus nomine & dote sponse, digna spon̄s amplexibus: digna deniq; que recumberet super pectus dñi. Haufit Ioānes de sinu uirgenitici: q̄ de paterno hau ferat ille. Nec solus ipse tamen: sed & omnes quibus idem Ioan. 15. afebat magni consiliū angelus. Vos dixi amicos: quia oīa quæcumq; audiui a patre meo nota feci uobis. Haufit &

Paulus, cuius euāgelium nō est ab homine: neq; ab hominē Gal. 1. ne illud accepit: sed per reuelationē Iesu xpi. Profectio hi oēs tam feliciter quam ueraciter dicere possunt. Vnige nitus q̄ erat in sinu patris ipse enarrauit nobis. Et illa enar ratio quidē nisi osculū fuit: Sed osculū de osculo & nō de ore. Audi siquidē osculum de ore. Ego & pater unum Ioan. 10. sumus. Item, Ego in patre & pater in me est. Osculum est ore ad os sumptū: sed nemo appropriat. Osculū planē di lectōnis & pacis: sed dilectio illa supereminet omni sc̄s tate, & pax illa omnē sensum exuperat. Verū tamen quod oculus nō uidit: nec auris audiuit: nec i cor hoīs ascēdit, Paulo reuelauit deus per spiritum suū. hoc est per osculū oris sui. Igitur filii in patre & pater in filio osculum de ore est. Quod autē legitur enim accepimus spiritū huius mundi: sed spiritū qui ex deo est: ut sciamus quæ a deo do nata sunt nobis: osculū sanē de osculo est. A Erut aper tius alterutrum distinguamus, qui plenitudinē capite: osculū de ore sumit. Qui uerō de plenitudinē: osculū de osculo recipit. Magn⁹ quidē Paulus: sed quāri libet sur sum porrigat: ostēdit si se usq; ad tertiuū modū extēdat citra os altissimi nō necesse est ut remaneat. & modo suo cōtē tus in se subsistat, & cū pertingere ad uultum glorie non ualebit cōdescendi sibi & ex alto trāsmitti osculū humi liter petat. Qui uerō non rapinā arbitrat⁹ esse se aciale deo: ita ut audeat dicere. Ego & pater unū sum⁹: quia ex æquo cōiungitur. ex æquo completif. non osculū de loco inferiori mediat: sed pari celsitudine os orti consigit. & singlari prerogatiua osculū de ore sumit. Christo igitur osculū est plenitudo: Paulo participatio: ut cū ille de ore iste tū de osculo osculū se gloriat. Fecit tū osculū per quod non solum agnoscat deus: sed & diligit pater q̄ nec qua quā plene cognoscit: nisi cū perfēctē diligit. Quæ in uobis aia sensit aliq̄ in secreto conscientie suæ sp̄m filii clamātē abba pater: ipsa ipa pater mo se diligit perfēctū affectu: quæ eodē se sp̄i quo & filii affectū sentit. Consi de quæcūq; esse illa: conside nihil hēstās. In spiritu filii sc̄m cognosce te patris: sp̄s am filii & fororē. Vtroq; uocabulo ea que hui⁹ est inuenies appellari. Ad manū est unde id probem: nō multū laborabo. Vox sp̄s est ad infam. Ver ni in ortū meū foror mea spon̄sa. Soror siquē est: quia ex uno patre spon̄sa quia in uno sp̄i. Nam si carnale matris monū constituit duos in carne uacuat: nō magis sp̄s hēst copula duos confungit in uno sp̄i: Deniq; qui ad hæret deo: unus sp̄s est. Sed audi etiā de patre: quā amanter quāq; dignatē & filiā eam noiat, & nihilominus tanquā nūru p̄p̄tā ad filiū blandos inuicit amplexus. Audi inq; q̄ filia & uidē, & inclina aurē tuā, & obliuiscere populū tuū & domū patris tuæ, & cōcipiscet rex decorē tuum. Hęc a quo ista flagitat osculū. O sancta aia reuerentiā habet: qm̄ ipse est dñs dens tuus, & fortasse nō osculū dū, sed adorā dū cum patre & sp̄i sancto in secula seculorum. Amen. De uerbis spon̄s, id est christi: quorū unū dicitur expectatio eius erga peccatorē. Et alterum dicitur benigna susceptio eius quando peccator cōuertitur ad penitentia. Sermo. IX. C

Ccedamus itā ad librū. uerbisq; sp̄s ratio nem dem⁹ & cōsequētia. Pendēt em̄ & præ rupta nutant absq; principio. Ideq; præ mitendū cui cōpetēt coherēat. Penam p̄inde istos quos sp̄s sodales dixim⁹: uis tādi salutē dicit gra sicut heri & nudius tert⁹: accessisse nūc quoq; ad sp̄am: ipamq; submurmurātē & tēdētē repe risse mirari causam & quasi alloqui in hunc modū. Quid noui accidit? Quid te certim⁹ solitū tristiorē? Quo in p̄nati murmuris causā. Certē cū auerā & alienata tres post amatores tuos cū quibus male erat tibi: cōpulsā tandē reuertit ad uirū tuū priorē, nōne ut saltē meritis tangere pedes multis precib⁹ & fletib⁹ inhiitit? Recolo inquit. Quid? Obterō eo simulq; accepta in osculo pedū indulu gētia de offēnsis. nūq; nō rursus fctā ipatēs & tāta neq; quā dignatiōe cōtēta: sed maioris familiaritatis cupidā secundam

secundā quoq; gratiā eadem qua prius infatā postulasti & impetrasti: ita ut in osculo manus adeptā sis uirtutes nō pauca & non paruas: Non distitor ait. Et illi. Enimue rō num tu es que iurare & obtestari solebas: si unquā ad osculū manus peruenire daretur: sufficere iam tibi: nō te decetero petiturū? Ego. Quid igit? Fortē horū que ac ceperas quippiā ablatū causaboris: Nihil. An uerō times repetitū iri: quod tibi de mala tua pristina conuersatione indultū præsumperas: Non. Age nō dic unde queamus fati facere tibi. Nō quiesco (ait) nisi osculetur me osculo oris sui. Gratias de osculo pedū: gratias & de manus: sed si cura est illi ulla de me, osculetur me osculo oris sui. Nō sum in gratia: sed amo. Accepi fateor meritis potiora: sed prorsus inferiora uotis. Desiderio feror: nō ratione. Ne queo cauterim⁹ p̄sumptionē ubi affectio urget. Pudor reuelat: sed iuperat amor. Nec ignoro: q̄ honor regis iudiciū diligit: sed præcept⁹ amor nec iudiciū præsto latur. nec cōsilio temperat. nec pudore frænā, nec ratiōi subdit. Rogo supplico. flagito osculetur me osculo oris sui. En gratia ip̄s uultus iā amnis casti fabricē uiuere curo: lectio in sūto, multis uisq; oratione in cumbō fre quenter. Vigilo cōtra tentationes: recogito annos meos in amaritudine aīe meæ. Sine querela me arbitror quan tum in me est cōuersari inter fratres. Superioribus p̄tibus subdita sum: egredies & regre diens ad imperiū senioris. A sēna nō capio: mea poti⁹ & me pariter dedit. In sudore uultus mei comedo panē meū. Ceterū qd̄ in his omnib⁹ est totū cōfessio de consuetudine: de dulcedine nihil. Quid nisi iuxta p̄phetā) uisula Esraim sum: docta diligere tri tarum: Deniq; in euāgelio quib⁹ hoc solū qd̄ facere debet facit: seruis inuilib⁹ reputat. Madata forsā utiq; ad im pleo, sed aia mea sicut terra sine aqua in illis. Vriq; hoc locustum meū pingue fiat: osculet me queo osculo oris sui. B Pleriq; uerū m̄m̄i quocūq; uerū memini) ip̄tatis cōfessionibus suis cōuertit solēt super habuicem modū aren tis animi lagore atq; hebetudine stolidæ mentis, q̄ dei sc̄licet alta atq; subtilia penetrare nequeant: q̄ de suauitate sp̄s aut nil aut parū sentiat. Quid isti nisi ad osculū suspirat? Suspirat planē & inibat sp̄i sapientie & intel lectus: intellectus utiq; quo pertingant sapientia qua gū stent quo intellectū apprehēderit. Ego in hoc ipso affe ctū sanctum puro orasse p̄phetā: cū diceret. Sicut adipe & pinguedine replatur aia mea, & labiis exultationis lau dabis os meū. Osculū oīno petebat, & illud osculū in cuius tactu p̄fusus labiis pinguedine gr̄e spiritualis: seque retur quod alibi idem ipse præcat. Replet os meū laude ut cantem gloriā tuā: tota die magnitudinē tuā. Deniq; & cruciat ubi gustauit. Quā magna multitudo dulce dñus tuus dñe: quā abscōdisti timētib⁹ te. Satis hoc oscu lū detinuit nos, & needū me illud (ut uerū fatear) digne satis expressisse cōsido. Sed trāscamus ad reliqua: quia id melius imp̄sum quā exp̄sum innotescit. C Sequitur. Quia meliora sunt uerba tua uino. fragrantia uigentis oprimis. Et hæc uerba cuius sint auctor nō loqur: relin quēs nobis libere cōmentari cui potissimū personæ con ueniat. Mihi uerō nō deest unde illa cōgruenter assignē sine sponse, siue sp̄s, siue etiā sp̄s sodalibus. Et primū sp̄s qualiter cōgruat indicabo. Interim cōfabulātib⁹ illa pariter atq; illis: accessit ipse de fmo erat. Vtiq; libes appropriat de se loqur. Sic solet. Sic citibus in emas & cōserētib⁹ inter se locum dū se facundia exhibuit co mitē. Nūpe hoc est quod in euāgelio pollicet. Vbi duo uel tres cōgregati fuerint in noīe meo: ego sum in medio cor. Et p̄ prophetā. Anrequā (ait) elamē ego exaudia. Adhuc loqueribus illis dīcam: ecce adsum. Ita ergo nec non uocatus affuit & delectatus uerbis præuenit p̄nc. Arbitror q̄ inter dū nec uerba expectat: sed solis cogita tiōib⁹ eduoctur. Deniq; ait homo qui inuētus est in cor dei. Desideriū pauperū exaudiuit dñs: præparationē cordis corū audiuit auris tua. Attendite & uos uobis in omni loco: scientes qm̄ oīa uestra nouit scrutans corda &

renes de⁹: qui finxit singillatim corda uestra, & intelligit omnia opera uestra. Spon̄sa ergo sponsum adesse perfic iens subdit. Pudet enim p̄sumptionis in qua se depre hēsam intelligit. Nam uerecundius id moliri per internum cios existimat. Moxq; conuersa ad ipsū: temeritatem prout ualeat excusare conat⁹: quia meliora sunt (inquit) uerba tua uino: fragrantia uigentis optimis. Ac si dicat. Si altum sapere uideor tu fecisti d̄ sp̄s: qui in dulcedine uerū tuorū tāta me dignatione lactasti: quatenus om̄p metū (tui charitate nō mea temeritate) depulso, audeam plus forte quā expediat. Audeo sanē pietatis memor: immemor maiestatis. Hęc p̄ uerborū cōsequētia dicta sunt. Nūc qualis sit ista uerū sp̄s cōmēdatio uideam⁹. Duo sp̄s uerba: duo in ipso sunt ingenitæ manifestudi nis argumēta q̄ patietur expectat delinquentem. & clemē ter recipit penitētē. Gemina (inquā) dulcedo suauitatis exuberat in pectore dñi sc̄i: longanimitas uidelicet in expectādo, & in donando facilitas. Et audi q̄ non sit hoc inuentū meū: legis profecto de longanimitate. An dimi ttas bonitatis eius & patietie & longanimitatis cōtēns? Item. An ignoras quia benignitas dei ad penitētiam te adducit? Ad hoc siquidē diu suspēdit sententiā ultionis: acontēnente: ut quāoq; exhibeat gratiā remissionis in penitentiæ. Non enim uuln mortē peccatoris: sed ut con uertatur & uiuat. B Ponam⁹ exēpla & de altero uerbo: quod dictum est remittendi facilitas. Legis & de ipsa. Qua cūq; hora ingemuerit peccator: peccatū suū remittet ei. Legis. Derelinquat impius uiam suam: & uir iniqu⁹ cogi tationes suas: & reuertatur ad dñm & miserabitur ei⁹. & ad deum nostrum: qm̄ multus est ad ignoscendū. Pulchre Dauid pauca cōm̄prehēdit utriusq; dices. Longanimitas & multū misericors. Huius ergo geminæ bonitatis experi mento in eam se fiduciam excreuisse fateatur spon̄sa: ut au deret petere osculū: quid mirum (dicens) si sic præsumo de te d̄ sponse: quæ de uis ueribus tantam sum experta abūdanā suauitatis? Ergo ad audendum me prouocat dulcedo uerū tuorū: non meorū cōfidentia meritorium. Q. autem dicit. Meliora sunt uerba tua uino: hoc est pin guedo gratie: quæ de tuis uerbis? fuit efficacior mihi est ad spirituale p̄fectū quā mordax increpatio prelatorū. Nec solū meliora uino: sed & fragrantia uigentis opti mis: quā nō modo iternæ dulcedinis lacus puenies alis: sed bonæ quoq; opiniois grato odore resp̄s absentes: bonū habens testimoniuū & ab his qui intus & ab his qui foris sunt. Habes inquit lac intus, & foris uerba: qm̄ quidē non essent quos lacē reficeres: si non prius odore attraheres. Sanē de his uigentis si quid dignum cōfide ratione cōtineant uidebit post hæc cum eo uietum fuerit: ubi dicit in cōsequētib⁹. In odore unguentorū tuorum curremus. C Nunc iuxta promissum nostrum hæc ipsa uerba quæ sp̄s data sunt: an & sponso cōgruant uideam⁹ mus. Spon̄sa loquēte de sp̄s: repētē (ut dixeram) adest ille. annuit uoto: dedit osculū: impletq; in ea sermone qui scriptus est. Desideriū cordis eius tribuisti ei, & uolūtatē laborum eius nō fraudasti eum. Quod & probat ex eius uerū repletōe. Tātæ nempe efficacie osculū sanctū est, ut ex ipso mox cū acceperit illud spon̄sa concipiat: tumē sc̄ntibus nimirū uerbis: & lacte quasi pinguedinē in testimoniuū. Quibus studiuū est orare frequētē: experti sunt quod dico. Sæpe corde tepido & arido accedim⁹ ad altare: orationi in cumbimus. Persistentibus autē repente in funditur gratia: pinguescit pectus: replet uiscera inum dario pietatis, & si sit qui premat: lac conceptæ dulcedi nis uerū fundere nō tardabunt. Dicit ergo. Habes spon̄sa quod petisti. & hoc tibi signū: quia meliora facta sunt uerba tua uino. Hinc te sc̄licet noueris osculū acce pisse q̄ te cōcepisse sentis. Vnde & uerba tibi inuenerūt, facta in ueritate lactis meliora uino sc̄e secularis: quæ quidē inebriat: sed curiositate non charitate: implens nō nutritis: inflans nō edificas: ingurgitās nō cōfortās. Sed demus & sodalib⁹ ista depromere. Inuiste (inquā) m̄m̄i

Rom. 2.

Ibidem.

Ezec. 18.

Ezec. 18.

Esa. 55.

Psa. 102.

Can. 1.

Psal. 20.

muras aduersus spolum: quia id plus ualet quod ille iam dedit quam quod tu petis. Quod enim postulas: te quidem delectat: sed ubera quibus paruulos alis quos & patris: meliora, hoc est necessaria sunt uino cōtemplationis. Aliud siquid est qd' unius laticat cor hois: & aliud quod adificat multos. Nā& si Rachel fornicator: sed Lya fecundior est. Noli ergo nimis insistere oculis cōtemplatiōis: quia meliora sunt ubera prae dicationis. A Occurrit & alius sensus quē quidē nō propofuerat: sed minime prae teribo. Ut quid em̄ uerba haec nō magis conuenire eis ipfis dica mus: quibus praestit in solitudine tāquā paruulis mater aut nutrix. Nec em̄ equanimiter ferūt iuuenulae & tene re adhuc aīa illa uacare quietē: cuius plenius eruditi doct rina & exemplis informari desiderat. An nō deniq; ta lum in subsequētī cōpēt. itur inquietudo: ubi sub graui cōtēstione prohibētur suscitare dilectam quouicq; ipsa uelit. Haec itaq; sentientes oculis inhīare sponfam: secretū querere sibi: fugitare publicum: declinare tabas, & curā spārū propriā praeferre quietē: noli (inquit) noli: quia maior in ubertibus: quam in amplexib; fructus exsistit. Per ea siquidē nos uendicas a carnalibus desideris: quae misli tantū aduersus aīam: et ipis mūdo & acq;ris deo. Hoc ergo est quod aiunt: quia meliora sunt ubera tua uino. Carnis Cōquirit uoluptatem qua paulo ante tanquā uino ebri fa tenebamur, uincunt hae quas tua nobis ubera stillant deli tiae spūales. Et pulchre uino cōparat carnale affectum. Ut em̄ uua semel exp̄sa non habet sam quod denuo fundat: sed perpetua ariditate damatur: sic caro in p̄ssura mortis ab omni profusio sua delectatione siccat: nec ultra reuol uelit ad libidines. Vnde propheta. Oīs caro fomit. & oīs gloria eius tāquā flos feni. Exiccata ē fenem & cecidit flos. Et ap̄ls. Qui seminat in carne: de carne & metet corrup tionē. Et rursum. Elca uentri & uenter efcis, deus autē & hunc & has destruet. Vide autē ne nō carni tm̄: sed & mundo fortē competat ista proportio. Si quidem & ipse transit & concupiscentia eius. & cū oīa quae in mūdo sunt finem habeant: finis eorū nō erit finis. Verū ubera nō sic. Haec em̄ cum exhausta fuerint: rursum de fonte materni peccatoris sumūt quod propinēt suggestib;. Merito profin de meliora carnis seculae amore afferuntur: ubera spon sae: quae nullo unquā lactentium numero arciunt: sed sem per abūdant de uisceribus charitatis ut iterum fluat. Plumina siquidem fluunt de ventre ei: sitq; in ea fons aquae salientis in uitam aeternam. Cumulat deinde laus ubertum, fragrantia unguentorū: q; nō solū uerborū sapore pascit: sed & factorum opinione redoleant. Iam quae sunt ubera: quo tumida lacter: qualibus delibuta unguentis: sub alto sermōnis principio christo adiuuante mōstrabimus. Qui cum patre & spiritu sancto uiuit & regnat de; per omnia secula seculorum. Amen.

Gen. 2.

Esa. 40.

Gala. 6. 1. Cor. 6.

Ioan. 7.

tionis, cōpassio uerō cōsolatiōis lac fundit. Porrō utraq; speciem ubertim celsitus irrorari pio peccati suo spūali: alis mater toties sentit, quoties osculū sumit. Videas eam mox plenius ubertibus paruulis incubare lactandis: & ex uno quidem cōsolatori: ex altero uerō exhortatori ube rius ministrare prout singulis conuenire uidebit. Verū ubi causa. Si quem fortē ex his quos genuit in euangelio deprehenderit fortī aliqua tentatione cōsum: & inde turbatum ac tristem pusillanimitē factum non posse iam ferre uim tētationis, quomodo cōdoletur quomodo mūl cet: quomodo plangit: quomodo cōsolatur: quot argu mēta pietatis mox reperit quibus erigat desolatū. Econ tra: si promptum, si alacrem, si bene proficentē cogno ue rit, exultat: aggrēdit salutarib; montis: accēdit ampli; instruit de quibus potest urpeneret: utq; in melius sem per proficiat exhortatur. Omnibus se conformat: omniū in se trāsfert affectus: matrem se deniq; probat nō minus deficiētium quam proficiētium. Quanti hodie secus affe ctos se ostendunt: de his dico qui animas regere fufcep runt. Quod enim sine miserabili gemitu dicentū non est: christi opprobria, spūta, flagella, clauos, lancea, crucem, & mortē: haec omnia in fornace auaritia cōflant, & pro fligant in acquisitionem turpis questus: & pretium unius ueritatis suis maripis includere festinat. Hoc solo fano à iuda scariothis differentes, q; ille horum omne emolu mētrū denariorū numero cōpētauit: isti uocatori inglu uae lucrorum infinitas exiguunt pecunias. His infatiabili desiderio inhiant: pro his ne. amittant timent: & cū amittunt dolēt: harum in amore quiescunt quantum dūtaxat liberū eis est afferuandi uel augmētandi cura. Animarum nec reputat casus nec salus. Non sunt profecto matres: qui cū sint de crucifixi patrimonio nimis in crassati, im pinguat, dilatatiōē cōparatūtur super cōtritiōē Ioseph. Quae mater est non dissimulat: habet ubera & nō uacua. Gaudere cum gaudētibus: flere cum flentib; nouit: nec cessat exprimerē de ubere quidē cōgratulationis lac: ex hortationis: de ubere uerō cōpassionis lac: cōsolationis. Et de sponse ubertibus & ubertum lacte ista sufficiant. C iam qualibus etiam unguentis eadē ubera redoleat indē cabo: si tū uestris oratiōibus inuere: ut q; inde mibi sen tire datū est: detur & eloquiū ad audiētū utilitate, alia sponsi atq; alia sponse unguēta sunt: quemadmodū & sua cuiq; ubera. Sed de sponsi qui in loco tractandū sit: superius praesūm. Nunc sponse unguentis intenda mus. Idē attenditū tanquā his quae scriptura nō mediocriter cōmendauit: ita ut ea p̄nunciatū nō simpliciter bona, sed optima. Et pono diuersas species unguentorū: quo ex pluribus ea quae potissimum spōsa ubertibus cōgruat eligamus. Est unguentū cōtritionis: & est unguē rū deuotionis, est & pietatis. Primum p̄m̄gitiū: dolorem facies. Secundū tēperatiū: dolorē leniens. Tertium sanatiū: etiam morbu expellēs. Nūc de singulis latius disse ramus. Est ergo unguentū qd' sibi consistit anima multis trectra criminibus: si cū incipit cogitare uias suas: col ligat, congerat conteratq; in mortariolo cōscietiae mul tas ac uarias species peccatorū suorum: & intra estuatis peccatoris ollam simul omnia coquat igne quodā penitē tiae & doloris: ut possit dicere cum propheta. Concaluit cor meū intra me: & in meditatione mea exardefecit ignis. Ecce hoc est unū unguentū quo aīa peccatrix suae cōuersionis primordia cōdite debet: plagisq; suis recētib; ad hibere. Primum nāq; sacrificiū deo spūritus cōtributiō. Quādū ergo nō habet tanquā pauper & imops unde sibi melius ac preciosius cōponat unguentū: nō negligat pa rare in terim istud: licet de uilibus speciebus: quia cor cō tritū & hūilitatū deus nō despiciet. Tanto autē minus uile diuinis apparebit cōspēctibus: quāto plus sibi illa uilue rit in recordatione peccatorū suorū. Tamē si illo uisibili quo uisibiliter unctū ē peccatrice corpore pedes dei refe rūt in euāgelio, in uisibile hoc & spūale fuisse dīctum figuratū: non oīno uile reputare poterimus. Quid enim

Mat. 26

de illo

Psal. 38.

Psal. 50.

Ibidem.

Mat. 26

de illo

Ioan. 12. de illo legatur: Et domus (inquit) impleta est ex odore unguētū. Peccatrici manibus distillabat: & extremis mebris corporis: id est pedibus fundebatur: & tamen non usq; adeo contēptibile aut uile fuit quā totam domum usq; aromatū & suauitas replet odoris. Quis attēdamus quātū in unius peccatoris cōuersione fragrantia resper gatur ecclesia, & quātū fiat odor uitae ad uitā quibus po nitens si publice perfectēq; peniteat: profecto & de hoc reque indubitatē p̄nunciabimus: quia domus impleta est ex odore unguētū. Deniq; & supernas beatorū māstiones attingit penitētia odor: ita ut (teste ipsa ueritate) magnū gaudiū sit inter angelos dei super unū peccatore p̄niam agente. Gaudete penitentes, pusillanimes cōfortamini: uobis dico quos nup cōuertis de seculo, & à uis ueris prauis recēditis: ac uelut mox amaritudō & cōfusio anis mīu penitētia: ac uelut recentūq; uulnēri dolor nō minus exocriat & perbat. Secure manus uestrae distillet myrrhāe amaritudinē in salubrē hāc unctiōē: q; cor cō tritū & hūilitatū deus nō despiciet. Non est oīno sper nēda nec uilis estimāda huiusmodi unctio: cuius odor nō solū hoies promouat ad cōrrectionē: sed & angelos ad exultationē inuitat. B Sed est unguentū tāto isto pro fecto preciosius: quāto de meliorib; cōpositū specieb;. Huius quidē species ne longē queratur: penes nos & abiq; difficultate reperim;. ac de nostris hortulis talium perfacile copiam totiusmodi quiescētis necessitas poscit. Quis em̄ nō fatis de p̄prio cū uult ad manū habere iniqua tes & peccata si non dissimulet: Haec autem sunt (sicut re cognoscitis) species unguētū primū quod sū descripsim;. At uerō secūda huius aromata terra nra nequaquā p̄fert sed p̄ul & de ultimis finibus ea nobis cōquirimus. Ne pe omne datū optimū, & omne donū p̄fectū desursum est defecēda à patre luminū. Fit em̄ unguentū istud de diuinis collatis hūano generi beneficiis. Facit quī ipsa sibi studiose collige: & ante mētis suae oculos digna cū gra tiarū oblatione reducere curat. Profecto cū fuerint i ualcul lo peccatoris pistillo crebre meditationis cōtūta atq; con trita: deinde q; igne sancti desiderii simul decocta oīa, & demū impingua oleo lenitiae: erit unctio lōge precio sior: excellētiorq; priore. Sufficit ad p̄bandū eī; testimo nū q; at: Sacrificiū laudis honorificabit me. Nec dubiū quā exocret ad laudandū beneficiorū recordatio. Porrō cū scriptura hoc solū testē de illo alio: q; nequaquā de sp̄itū: illud amplius esse cōmendatū qd' & honorificat. Deniq; illud pedib; apponit: hoc capiti. Si em̄ i xpo ca put ad diuinitatē referendū est: dicēte Paulo: caput chris ti deus: p̄culdubio caput ungt q; gratias agit, qm̄ deum rāgno: nō hoīem. Non q; nō fit hō q; deus est: siquidē deus & homo unus est xps: sed quia omne bonū à deo: non ab hoīe est etiā ipsum quod p̄ hoīem ministrat. Profecto enim sp̄s est qui uiuificat: caro nō p̄dest quicquā. Pro pterea & maledictus qui sp̄em suā ponit in hoīe: qm̄ est sp̄s nostra tota merito pendet ex hoīe deo: nō tamen q; homo, sed quia deus est. Itaq; illud pedibus: hoc capiti ex hibetur: qm̄ & hūilitatū cōtriti cordis hūilitati congruit carnis, & maiestātē decet glorificatio. En quale unguētū propoful uobis: quo de nimirū tāgi caput illud tremēdū principatibus nō ducit indignū: imo & honoris insignie iudicat dīctis: Sacrificiū laudis honorificabit me. Quam obrem nō est pauperis & imopis seu pusilli cordis aīe cōficere istummodi unctiōnem: mempe cūllis aromatā & spō cetera sola consistēntia possidet: quae tū de libertate sp̄itū & cordis puritate defecit. Quae enim pusillanimes est & modice fidei mens: res suae familiaris tenuitate constringi tur: nec ualet p̄e inopia oculari ad uicandū diuinis lau dibus, seu his quae laudes parit in uicēdis beneficiis. Et si quando certe quae laudes asurgere: cōfessum domesticarum necessitatū curis urgentibus reuocatur ad sua, & in se cō primū propria exgestat cōpeltitur. A Q; si huius misē riae querit à me causa: dicam q; ipsi in uobis (nisi fallor) aut esse aut fuisse cognoscetis. Duabus de causis uidet

Luc. 19.

Iaco. 1.

Psal. 49

1. Co. 11.

Psal. 38.

Psal. 50.

Ibidem.

Mat. 26

de illo

misi huiusmodi animi aegritudo & diffidētia solere cō tingere: aut de nouitate uidelicet conuersionis: aut certē de cōuersionis tempore: etiā si in cōuersione longū tem pus habuerit. Vtrūq; profecto humilīat & deficiēt cōscien tiam & inquietam facit: dum siue pro tempore siue pro te pore antiquas animi passioēs necdum in se emortuas sen tit, & necesse proinde habens refecandis intrēdare de cor dis hortulo sp̄is iniquitatum & uirticis cupiditati: lon gius à semetipsa euagari non finitur. Quid enim: Qui la borat in gemitu suo: poterit ne simul & in dei laudibus exultare. Quonā modo in ore gementis & plangentis so nabit pariter illud. Elsaie: gratiarum scilicet actio, & uox laudis. Nam sicut à sapiente accepimus. Musica in luctu importuna narratio est. Deniq; gratiarū actio beneficiū sequitur: non praecedit. Quae autem adhuc in tristitia est aīa: beneficio non gaudet, sed indiget. Habet ergo uide preces offerat: nō autem unde referat grates. Quomodo enim recolet beneficiū quod nō accepit. Merito proinde dixi: non esse aīa pauperis cōficere hoc unguentū: non quod de recolēdis diuinis beneficiis cōponi debet: qm̄ nō pot uidere lucē donec tenebras intructur. Nempe in amaritu dine est: occupatq; memoriā tristis recordatio peccato rū: nec libet lētū quippā simul admittere. Idē dico talib; denunciat sp̄is propheticus dicens. Vanū est uobis ante lucē surgere. Quod est: Frustra surgitis ad intudē benefi cia quae delectant: nisi prius recepto lumine cōsolatiōis de reatibus qui conturbat. Non est ergo pauperum hoc unguentū. Sed uidete quinam de eius copia non immerito gloriēntur. Ibat gaudētes apostoli à conspectu cōcilii: quonā digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati multū sibi profecto instillauerant de pinguedine sp̄i ritus: quorum lenitas nō dico uerbis: sed nec uerberibus cessit. Erāt em̄ diuites in charitate, quae nullis exheribitur expensis, & de ipsa facile holocausta medullata offerre sus ficiebant. Fundebant passim sudantia pectora liqoreum sanctum quo imbuta plenius erant, qm̄ loquebātur uariis linguis magna laude: prout sp̄s sanctus dabat eloquiū illis. Nec dubiū quin & illi abūderēt istdem unguentis: quib; apostolus testimoniū perhibebat dīctis. Gratias ago deo meo semper pro uobis in gratia dei quae data est uobis in christo iesu: quia in omnibus diuites facti estis in illo: in omni uerbo & in omni scētia: sicut testimoniū christi cō firmatū est in uobis: ita ut nihil uobis desit in ulla gratia. Vtinā & p uobis ego has ipsas gratias referre possim: ut uideam uos diuites in uirtutibus: alacres in laudibus dei sp̄ituali hac pinguedine abundantius redundantes in christo iesu domino nostro.

Esa. 51. Eccl. 22.

Psal. 126.

Actu. 5.

Cor. 14.

De duobus, hoc est fructu & modo p̄tinetib; ad opus humanae redēptionis. Sermo. XI. D Icti in fine sermonis nec me iterare piget: quia uos omnes fieri sacrae unctiōnis partici pes: illius uidelicet in qua dei beneficia cum lae titia & gratiarum actioe recolet sancta deuotio. Hoc enim bonū est: tum propter releuādos uitae praesentis labores: qui utiq; tolerabiliores nobis sunt exultantibus in laude dei: tum quia nihil ita proprie quendā terris respēntat caelestis habitatiōis statum sicut elacritas lau dantiū dei: scriptura dicēte. Beati qui habitant in domo tua dīe: in secula seculorū laudabūt te. De hoc praecipue unguēto puto dixisse p̄phetā. Ecce quāto bonū & quāto iocūdū habitare fratres in unum: sicut unguentum in ca pite. Nec enim prius uidetur cōgruere posse. Illud enim est bonū sit, nō est tū iocundum: quia recordatio pecca torum amaritudinē facit non iocunditatem. Sed ne quis illud faciūt in unū habitant: cum quiscq; peccata propria lugeat atq; deploret. Qui uerō in gratiarū actiōe uerfam tur, deum solū inuentur & cogitant: ac per hoc ipsi uerē habitant in unū. Bonū est autē quod faciūt: quia seruant et iustissime gloriae culus est, & nihilomin; iocūdū: quia delectat. Quāobrem fado uobis amicis meis reflectere interdum pedem à molesta & anxia recordatione uisuram

uestri: & euadere in itinera planiora serenioris memo-
rie beneficiarum dei: ut qui in uobis confundimini: ipsius
intuitu respicietis. Volo nos experiri illud quod sanctus
Psal. 36. propheta cōsultat dicit. Delectare in dño & dabit tibi petti-
tiones cordis tui. Et qd̄ necessitas? dolor pro p̄ccis: sed si
nō sit cōtinuus. Sanē inter polef latioi recordatione di-
uina benignitatis: ne forte p̄ccā tristitia induret cor, &
de desperatione plus peccat. Misceamus abinthio mel: ut
salubris amaritudo salutē dare tunc possit: cū mixto tem-
perata dulcore bibi poterit. Audi deniq; deum quō ipse
cōrripi cordis temperat amaritudinē, quō pusillanimitē à
desperationis baratro reuocat. quomodo blandā & fide-
lis promissionis melle merentē consolatur, erigit diffide-
tem? At per prophetā. Ego infrenabo os tuū laude mea
ne intercas. hoc est ne intuitu facinorū tuorū nūmiam
incurras tristitiam, atq; instar effrenatis equi desperatus in
preceps tuas & percas. Freno te (inquit) inhibebo indul-
gentiā mee. & meis laudibus erigam, respirabisq; in bo-
nis meis quā de tuis confunderis malis: dum me sanē beni-
gniorē quā te culpabiliorē iuenies. Hoc freno si infra-
natus fuisset. Cain: nequaquā desperando dixisset. Maior
est iniquitas mea: quā ut ueniam merear. Abstabit.
Maior est est est p̄ccata quā quous iniquitas. Idēd iust-
nō cōtinue sed tñ in principio sermōis accusator est sui.
Porro uir in dei laudes extrema sermōnis claudere con-
sueuit. Videte deniq; iustū hoc ordine procedentē. Cogit
tūi (ait) uias meas, & cōuertit pedes meos in testimonia
tua: ut uideat qd̄ cōtinentiōē & infelicitatē in uis pp̄ris
perpeffus fuerat: in uia testimoniorū dei delectare sicut
in oibus diuitiis. O Et uos igitur exemplo iustū si de uo-
bis in humilitate sentitis: sentite & de domino in bonita-
te. Sic enim legitis apud sapientē. Sentito de dño in boni-
tate, & in simplicitate cordis quaerite illum: hoc autem fa-
cile menti persuadet diuina munificētia frequē imo cō-
tinua recordatio. Alioquin quō implebitur apostolicum
illud: in oibus gratias agētes: si capro quibus gratia de-
bentur à corde recesserint. Nolo uos iudaico notari ep̄-
probrio: de qbus scriptura testat qd̄ non fuerint memores
beneficiorū eius: & mirabilis eius que offendit eis. Verū
quā bona que largitū mortalibus non cessat misericors &
miserator dñs recollere & recolligere oia omni homi impos-
sibile est (quis enim loquet potētias dñi: aut itas faciet oēs
laudes eius?) id salte quod p̄cipuū est & maximū opus
uideletur nostrē redēptionis à memoria redemptorū ali-
quatenus non recedat. In quo opere duo potissimū que
nūc occurrit uestris studiis imitare curabo. Et hoc quā
paucis ad compendiu poterō memor illius sententia. Da
occasione sapiētī, & sapiētor erit. Duo ergo illa sunt mo-
dus & fructus. Et modus quidē: dei exanimatio est: fructus
uerō nostri de illo repletio. Hoc meditari sancta spei semi-
narium est: illud summi amoris incentiuum. Verūq; profic-
tibus nris necessarium: ne aut spes mercenaria sit si amo-
re nō comitetur: aut amor tepescat si infructuosus putet.
Porro fructū talē expectamus nostri amoris: qualem ipse
quem amamus promittit: mensurā: (inquiens) plenā & cō-
fertā & coagitatā & superfluetē dabunt in sinū uestrū.
Mensura ista (ut audio) erit sine mensura. Sed uelim scire
cuius rei futura sit illa mensura: uel potius illa immēstas
que reponitur. Oculis non uidit deus absq; te: que
preparasti diligētibz te. Dic nobis tū qui preparas: qd̄
preparas? Credimus. confidimus. reuera sic promittis. re-
plebitur in bonis domus tua. Sed quibus queso bonis
uel quibus: forte frumento, uino oleo, auro, atq; argen-
to. lapidibusue p̄cciosis: Sed hec nouimus & uidimus.
& uidem? & fastidim? Id querim? qd̄ oculus non uidit,
nec aures audiuit: nec in cor hois acēdit. Hoc placet, hoc
sapit, hoc delectat. Ingere quodcūq; est illd̄. Erūt (inquit)
omnes docibiles dei, & ipse erit omnia in omnibz. A Ut
audio plenitudo quā expectam? à deo: nō erit nisi de deo.
Quis uerō cōprehēdat quā magna multitudo dulcedi-
nis in breui isto sermone cōprehēsa sit: erit deus omnia

in omnibus: Ut de corpore taceat: in aia tria intueor: ra-
tionē, uolūtātē, memoriā, & hec tria ipam aiam esse: quā-
tum cuiq; horū in presenti scelo desit de integritate sua
& perfectione, sentit omnis q̄ ambulat in sp̄u. Quare hoc:
nisi qd̄ deus nō dum est oia in oibus? Hinc est qd̄ ratio
sepius in iudicis salis, & uoluntas quadruplici p̄ura-
batione iactatur, & memoriā multiplici obliuione cōfin-
ditur. Triplix huic uanitati nobilis creatura subiecta est
non uolens, in spe tñ. Nā qd̄ replet in bonis desiderū ani-
mę: ipse ratione futurus est plenitudo lucis: ipse uolūta-
ti multitudo pacis: ipse memoriā cōtinuatio aternitatis, ps. 102.
O ueritas, charitas, aternitas. O beata & beatificas trimi-
tas: ad te mea misera trinitas miserabiliter suspirat: quō-
niā à te infelicitatē exultat. Discedens à te quantis se in-
tricanit erroribus, doloribz, timoribus. Heu me qualem
pro te cōmuniuimus trinitatem. Cor meum conturbatū Psal. 37.
est, & inde dolor, dereliquit me uti? mea, & inde pavor:
& lumen oculorū meorū nō est meū: & inde error. En
quā dissimile trinitatē d̄ aia: uex trinitas exulās offen-
diti. Verūm quare tristis es aia mea, & quare conturbatū
me? Spera in deo: quā adhuc cōfitebor illi: cū error uide-
licet à rōne: uolūtātē dolor: atq; à memoriā timor omnis
recesserit, & successerit illa quā speramus mira serenitas:
plena suauitas: aterna securitas. Primū illud faciet uerū-
tas deus: secundū charitas deus: tertium summa potestas
deus: ut sit deus omnia in oibus: ratione respiciēte lucem
inextinguibilem: uolūtātē pacē imperturbabilem conse-
quentē: memoriā fonti indeficienti aternaliter inharētē.
Videritis uos recte nō primū illud filio: spiritū uisū se-
quens: patri uisū assignetis: sic tñ ut nihil horū uel pa-
tri uel filio uel spiritū sancto subtrahatis: ne cui forte p̄so-
narum aut plenitudinē minuāt distictio, aut proprietate-
tem tollat perfectio. Simul & hoc aduertite quid simile si-
li huius seculi experiantur de carnis illecebris: de mundi
spectaculis, & de pompis sathanę: cū tamen hoc totum sit
unde uita p̄sens eludit miserōs amatores suos: dicente
Ioanne. Quicquid in mūdo est: concupiscētia carnis est,
& concupiscētia oculorū, & ambitio seculi. Hęc de redē-
p̄tionis fructū. In modo quoq; quem (sic recollis) dei esse
exanitionem diffinimus, tria itē p̄cipue uobis in-
tueda cōmēdo. Nō est simplex aut modica illa exanimā-
tio fuit: sed semetipsum exanimant usq; ad carnē, ad motū
tem, ad crucē. Quis digne penset quare fuerit hūilitatis,
mansuetudinē, dignationis dominum mactatis carne
indui, multari morte, turpari crucē? D Sed dicit aliquis
non ualuit opus suum reparare creator absq; ista difficul-
tate? Valuit: sed maluit cum iniuria suę pessimum atq;
odiosissimum uitium ingratiitudinis occasione ultra
reperiret in homine. Sane multum fatigatiōis assumpsit
quo multæ dilectionis hominem debitorē teneret: cōmo-
neret; gratiarū actiōis, difficultas redēptionis: quē mi-
nus esse deuotū fecerat cōditionis facilitas. Quid em̄ d̄-
cebat homo creatus & ingratus? Gratis quidem cōditus
sum: sed nullo auctoris gratiam me uel labore. Siquidē d̄-
dixit, & factū sum: quē admodū & uniuersa. Quid magnū
est quālibet magna in uerbi facilitate donaueris: Sic be-
neficium creationis attenuans humana impietas: ingra-
titudinis materiam inde fumebat uide amoris caulam
habere debuerat: idēd excusandas excusatiōes in p̄ccā-
tatis. Sed obstructū est os loquenti iniqua. Luce clarius
patet quantum modo pro te d̄ homo dispēdit fecit de
dño seruus: de ditte pauper: de homo de uerbo: & de dei fi-
lio hominis filius fieri nō despexit. Memento tibi te esse
de nihilo factū, nō tñ de nihilo redēptū. Sex dies com-
didit oia & sinter oia. At uerō per totos triginta annos
operatus est salutem tuam in medio terrę. O quantum
laborauit sustinens. Carnis necessitates, hostis tentatio. Psal. 35.
nes: nō me sibi crucis aggrauant ignominia: mortis cū-
mulauit horrore: Necessariē quidem. Sic sic homines &
fumenta saluasti domine: quā admodum multiplicasti mi-
sericordiam tuā deus: Hęc meditamini: in his uerbinis,
Talibus

Talibus odorantibus resouete uiscera uestra: que diu, tor-
sit odor molestior p̄torū: ut abundetis & his uigentis
nō minus suauibus quā salutaribus. Nec tñ adhuc uos
putetis habere illa optima q̄ in sp̄sa ueribz cōmēdam.
De quibus incipere modo hincēdī iā sermōnis angustia
prohibet. Quæ dicta sunt de aliis: tenete memoriā. p̄bata
uita: & de his suauitate precibus uestris, ut digne loqui
possim qd̄ & dignū sit tantis sp̄sa delictis, & uestris ami-
mas ad amorē edificet sp̄s, Iesu christi dñi nostri. Amē.
De precioso unguento p̄clatis: & de ueneratio-
ne habēda à subditis erga prelatos suos. Ser. XII. B
Vo me unguenta uobis tradidisse recordor.
Vni cōtentionis delicta multa cōplectans. Al-
terū deuotionis: multa cōmīs beneficia. Am-
bo salubria, sed nō abo suauia. Primū siquidē
pungitū uisū: qd̄ mouet ad compūtionē amara recor-
datio peccatorū & dolore facit: cōsequē mitigatoriū sit
diuine bonitatis intuitu: cōsolationē datē & scdāte dolo-
rē. Sed est unguētū qd̄ amobz? loqe autecellit: & hoc ap-
pellauerim pietatis: cō qd̄ fiat de necessitatibus pauperū:
de anecdatis uos oppressorū: de perturbatoribz trūstū:
de culpis delinquentū: & postremo de oibus quorū libet
miserorū erumis: etiā si fuerit iniūcti. Despicibiles ut
dentur species istę: sed est sp̄ oia aromata unguentiū qd̄
ex eis conficitur. Sanatiū est. Beati cū misericordes: quū
ip̄i niam consequunt. Igitur uita miserie collecta: atq;
oculo pietatis inspicit: ip̄e sunt species, ex quibz unguē-
ta optima cōponuntur: sp̄sa digna ueribus: sp̄s sen-
sibus grata. Focētis mēs que talū collectione aromati so-
le ditare & impinguare curauit, in fundens ea oleo miseri-
cordiæ: & ardore decoquens charitatis. Quis putas est i-
cundus homo qui miseretur & cōmodat pronus compa-
tis uisū: propter: dare quā accipere beatius iudicās,
ignoscere facilius, irasci difficilius: uel cū p̄nit? nō acq̄-
scentis: & per oia proximoū æque ut proprias respiciens
necessitates: O quecūq; es aia scāscita: sic imbuta rore
misericordiæ: sic affluens pietatis uisceribz: sic te omnibz
omnia faciens: sic facta ip̄a tibi tanquam uas perditum ut
ceteris p̄stet ubiq; semper occurras atq; succurras sic de-
niq; mortua tibi ut uas omnibus: tñ plane tertiū opti-
mūq; unguētū felix possides: & man? tūc distillauerunt
totius suauitatis liquorē. Nō exccabit autē in tempore ma-
lo me seruo persecutionis cūber illum: sed semper deus
memor erit omnis sacrifici tui: & holocaustum tuum p̄nu-
que fiet. D Sunt uirū diuitiarum in ciuitate tui uirtutū:
quero an apud aliquos hec unguenta inueniant. Et pri-
mus occurrit (sicut ubiq; solet) misī Paulus uas electio-
nis: reuera uas aromaticū: uas odorificū & resertū omni
puluerē pigmentario. Christi enim erat bonus odor deo
in omni loco. multæ profectō suauitatis fragrantiam lon-
ge lateq; spargebat p̄ct̄: illud: qd̄ sic affecerat sollicitudo
omnium ecclesiarum. Vide enim quales species & qualia
aromata coaceruauerat sibi. Quotidie (inquit) moror p-
pter uestram gloriam. Et rursum. Quis infimatur & ego
non infimor? Quis scandalizatur & ego nō uror? Et mul-
tis talibus (que uobis bene nota sunt) abundabat diues
iste in cōponendis unguentis optimis. Decedat nāq; pri-
mis & purissimis aromatibus redolere uera que Christi
membra lactent: quorum Paulus mater erat p certo pa-
turiens semel & iterū donec Christū formaret in eis: ac mē-
bra capiti suo reformarentur. Audi: & de alio diuite quō-
dam inuano habebat electas species: de quibus optima un-
gueta cōficeret. Foris, inquit, nō mīst peregrinus. Ostiū
mūt uisori patuit. Item. Oculis sui cæco: & pes claudō.
Pater erit pauperi, conterebā molas inquit: & de dicit?
illius austerbā p̄dām. Si negabam quod uolebant pau-
peribus: & oculus uidete expectare feci. Si comedi bucel-
lam meam solus: & nō comedit pupillus ex carē: Si depexi
prætereuntem eō quod non haberet indumentū: & absq;
operimento pauperem: Si non benedixerunt mihi latera
eius: & de uelleribus ouū mearum calefactus est: Quāto

putamus uir iste odore terrę respererat in his operibus?
Singula opera singula erant aromata. His propria reple-
uerat cōscētiam: ut foretorem putrida carnis interne su-
uitatis exaltatiōe sibi tēparet. Ioseph postquā inuicem su-
ægyptum post se fecit currere: in odore unguetorum suo-
rum: etiam suis uenditoribus eandem demum fragrantia
propinauit. Equidem increpatoria uerba uultu profere-
bat irato: sed erumpebant lacrymæ de pinguetudine cor-
dis, non ite indices: sed gratia proditrices. Samuel iuge-
bat Saul qui se querebat occidere: & ad ignem charitatis
incalcicante pectore liquefactus intus pietatis adeps, fo-
ras emanabat per oculos. Ob bonum deniq; quem circū-
quaq; distulerat suę opinioni odorem: refert de eo scri-
ptura: quia cognouerunt oēs à Dan usq; Bersabee qd̄ hie-
lis Samuel propheta estet dominū. C Quid de Moysē di-
cam: quāto adipe & pinguetudine & ipse repleratur uiscera
sua: Nec domus illa exasperans in qua pro tempore uerba
batur potuit unquam in omni murmure & furorē suo un-
ctionem sp̄sū qua semel imbutus fuerat exterminare:
quomū inter affiduas lites & quotidianā iurgia ip̄e
in sua mansuetudine perduraret. Merito restatus est sp̄s
sanctus de eo qd̄ esset mitissimus oim hoim qui morabant
super terram. Si quidem cum his qui oderant pacem erat
pacificus: intantū ut populo ingrato & rebelli nō modo
nō irasceret: sed & iracentem deū suo interuenit leni-
ret sicut scriptū est. Dixit ut disperderet eos si non Moyses
electus eius stetit in cōsolatione in conspectu eius: ut
auerteret iram eius: ne disperderet eos. Deniq; si dimi-
tis, ait, dimitte: suauem, dele me de libro tuo quem scri-
psisti. O uere hominem unctū unctione misericordiæ. Lo-
quitur planē parentis affectu: quam nulla possit delectare
felicitas exortibz pauperum. Verbi gratia. Si diues
quispiam mulieri pauperule dicat. Ingrede te ad pran-
dium meum: sed quem gestas infantulum relinque foris,
quoniā plorat & molestus est nobis: nūquid faciet? Nō-
ne magis eliget se iunare, quā expōsē pignore charo,
sola prædere cū diuite. Itanc Moysē sedet solum se intro-
duci in gaudiu dñi sui: foris, remanētē p̄p̄o: cū licet in-
quieto & ingrato uice pariter & affectiōe matris inhareret
dolet uiscera: sed tolerabiliorē sibi iudicat rōtionē quā-
m euulsionē. D Quid Dauid mansuetius, qui illius mortē
lugebat: qd̄ suā femp sitierat? Quid benignū quā ut eius
molestē ferret decessum, cui succedebat in regnū? Sed &
de morte patricide filij quā difficile cōsolatione admis-
sit? Magnā profectō optima mētē d̄is copiam præferbat
talis affectiō: idēd & securus orabat dicens. Memento do-
mine Dauid, & ois mansuetudinis eius. Ergo hī oēs habue-
rūt ungueta optima qbus hodie q̄p uniuersas ecclesias sua-
uissime redolent. Nec solū ip̄s: sed & quecūq; se in hac uita
ita bene uolens & beneficis præbuerit: ita inter homi-
nes humane uerue studuerit, quatenus omnē quam uisi
sunt habuisse gratiam non sibi tenerent, sed in commune
deducerent: estimantes se amicis pariter & inimicis: sapiē-
tibus, & insipientibus debitores: cumq; fuissent utiles oī-
bus: humiles in omnibus, & p̄cā omnibus exterritum dile-
cti deo & hominibus: quorum fragrantia in benedictione
est: quot quot inquam tales præcesserunt fragrantū suis
tēporibus, fragrat & hodie unguētis optimis. Tu quoq;
si donū qd̄ desuper accepisti: nobis contumeliosus tuis
libetē impartiaris: si te exhibeas ubiq; inter nos officio-
sum: si affectuosum: si gratū: si tractabile: si humilē testimo-
nium habebis ab oibus & fragres & ipse unguentis opti-
mis. Ois i uobis qd̄ fratem inimitates tā corporū quā
aiorum non solū patietur supportare: sed insup si licet & si
ualet iuuat obsequis: cōfortat alloquis: cōsilij informat
si hoc nō potest propter disciplinā: sollicitis salte orationi-
bus solatari nō cessat in sumo: ois, in quā, qui talia opera
tur in uobis: bonum oīno spargit odorem inter fratres: &
odorem de unguentis optimis. Balsamum in ore, huiusce
modi frater in congregatione, monstrat digito: & dicitur
de eo comēs. Hic est frater amator, & populi israel: hic 2. Ma. 15
Opera Bernardi,

Gcn. 45

Reg. 3.

Nuffi. 12

ps. 119.

Psal. 105

Exo. 32.

Reg. 1.

Re. 9.

Psal. 131.

2. Ma. 15

